

# AJÁNLÁSOK

## A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1318 AJÁNLÁSA

(2016. július 29.)

**az új épületek körében 2020-ra a közel nulla energiaigényű épületek egyeduralgódóvá válásának biztosítása céljából a közel nulla energiaigényű épületek és a bevált gyakorlatok terjesztésére vonatkozó iránymutatásról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Unió energiahatékonysági politikájában az épületek központi jelentőségűek, mivel a végső energiafogyasztás csaknem 40 %-áért <sup>(1)</sup> felelősek.
- (2) Az Európai Bizottság az energiahatékonyságról és annak az energiabiztonsághoz, valamint a 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerethez való hozzájárulásáról szóló közleményében <sup>(2)</sup> és „A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája” című közleményében <sup>(3)</sup> is rávilágított arra, hogy az építőipari ágazat milyen fontos szerepet töltsön be az energiahatékonyság javítása szempontjából.
- (3) Az energiaunió létrehozása szempontjából a legfontosabb prioritás a hatályos energiapolitikai jogszabályok maradéktalan végrehajtása és érvényesítése.
- (4) A 2020-ra kitűzött energiahatékonysági célokkal összefüggésben az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv a fő jogi eszköz, amely az épületek energiahatékonyságával foglalkozik.
- (5) Az irányelv 9. cikke konkrét célként tűzte ki, hogy 2020 végére valamennyi új épületnek közel nulla vagy nagyon alacsony energiaigényűnek kell lennie. A felhasznált közel nulla vagy nagyon alacsony mennyiségű energiának pedig igen jelentős részben megújuló forrásokból kellene származnia.
- (6) A 9. cikk (1) bekezdésének követelményeit átültető nemzeti jogszabályoknak biztosítaniuk kell, hogy 2020. december 31-re valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen. Ugyanez a közel nulla energiaigénnyel kapcsolatos célkitűzés vonatkozik rövidebb, 2018. december 31-i határidővel a közigazgatási szervek által használt és a tulajdonukban levő új épületekre. A nemzeti jogszabályoknak átlátható nemzeti jogi keretet kell teremtenie a gazdasági szereplők számára az új épületek energiahatékonyságára 2020 végétől vonatkozó követelmények tekintetében.
- (7) Az irányelv azt is előírja a tagállamoknak, hogy az új épületekre vonatkozó követelmények mellett vezessenek be olyan támogatási politikákat, amelyek a meglévő épületvagyon közel nulla energiaigényűvé való alakítását ösztönzik.
- (8) A Bizottság „A tagállamok által elért eredmények a közel nulla energiaigényű épületek terén” címmel jelentést <sup>(4)</sup> nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A tagállamok témával kapcsolatos jelentéstételi kötelezettsége keretében további információk gyűltek össze.
- (9) A tagállamok által elért eredmények lassan javulnak, a folyamatot azonban fel kellene gyorsítani. Noha nemzeti szinten egyre több a közel nulla energiaigényű épületek számának növekedését támogató intézkedés, a tagállamoknak fokozniuk kell az arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy az irányelvben kitűzött határidőkre valamennyi új épület közel nulla energiaigényű legyen.

<sup>(1)</sup> Lásd: „Energy, transport and environment indicators, 2012 edition” (Energiaügyi, közlekedési és környezeti mutatók, 2012. évi kiadás), Európai Bizottság. E becslést érték a háztartások és a szolgáltatási ágazatok végső energiafogyasztásának összege. Tartalmazza például a berendezések villamosenergia-fogyasztását, az ipari épületek energiafogyasztását azonban nem.

<sup>(2)</sup> SWD(2014) 255 final.

<sup>(3)</sup> Az energiaunióra vonatkozó csomag, COM(2015) 80 final.

<sup>(4)</sup> COM(2013) 483 final/2.

- (10) Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv felülvizsgálata folyamatban van. A közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó elvek, amelyek a hatályos irányelv egyik pillérjét alkotják, a tervek szerint 2020-tól általánossá válnak az új épületek tekintetében. A felülvizsgálat keretében értékelésre kerül, hogy szükség lesz-e kiegészítő intézkedésekre 2030-ig. Az új szakpolitikákat és megközelítéseket szilárd alapokra kell építeni. Alapvető fontosságú, hogy a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó, 2020-ra elérendő célként kitűzött követelményeket maradéktalanul végrehajtsák.
- (11) Ezt az irányelv 9. cikkének (4) bekezdése is alátámasztja, amely úgy rendelkezik, hogy a Bizottság ajánlást adhat ki a tagállamok számára a közel nulla energiaigényű épületekről.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. A tagállamoknak követniük kell az ezen ajánlás mellékletében foglalt iránymutatást. A szóban forgó iránymutatás alkalmazása egyrészt segít biztosítani, hogy 2020. december 31-re valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen, másrészt megkönnyíti a tagállamok számára a közel nulla energiaigényű épületek számának növelésére irányuló nemzeti terveik kidolgozását.
2. Ezt az ajánlást ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 29-én.

*a Bizottság részéről*  
Miguel ARIAS CAÑETE  
*a Bizottság tagja*

## MELLÉKLET

## 1. BEVEZETÉS

A nemzeti építési szabályzatokba beépített hatékonysági követelményeknek köszönhetően az új épületek ma csak feleannyi energiát fogyasztanak, mint az 1980-as évek jellemző épületei.

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (a továbbiakban: irányelv) előírja a tagállamok számára, hogy az új építésű épületek és a jelentős felújítás alatt álló, meglévő épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelményeket állapítsanak meg. E minimumkövetelményeken túl az irányelv egyértelműen előírja, hogy az évtized végére valamennyi új épületnek közel nulla vagy nagyon alacsony energiaigényűnek kell lennie, és közel nulla energiaigényű épületnek kell minősülnie. A meglévő épületállomány azonban elavult és rossz hatásfokú, felújítása pedig lassú ütemben folyik. Az irányelvvel összhangban a meglévő épületállományt is hasonló szabványoknak megfelelően kellene átalakítani.

Az energiaunió<sup>(1)</sup> létrehozása szempontjából a legfontosabb prioritás a hatályos energiapolitikai jogszabályok maradéktalan végrehajtása és érvényesítése. A hatályos jogi keret két alapvető követelménye biztosítani, hogy 2020. december 31-re valamennyi új épület (két évvel korábban pedig valamennyi középület) közel nulla energiaigényű épület legyen, valamint támogatni a meglévő épületállománynak a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó előírások szerinti átalakítását.

## 2. HÁTTÉR: AZ ÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁRÓL SZÓLÓ IRÁNYELVNEK A KÖZEL NULLA ENERGIAIGÉNYŰ ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEI

## 2.1. A közel nulla energiaigényű épületek fogalma

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a közel nulla energiaigényű épület „...az I. melléklettel összhangban meghatározott, igen magas energiahatékonysággal rendelkező épület. A felhasznált közel nulla vagy nagyon alacsony mennyiségű energiának igen jelentős részben megújuló forrásokból kellene származnia, beleértve a helyszínen vagy a közelben előállított megújuló forrásokból származó energiát is”.

A fogalom meghatározás első része kimondja, hogy az energiahatékonyság az a meghatározó elem, amely eldönti, hogy egy épület „közel nulla energiaigényű épület”-e, vagy sem. Az irányelv I. melléklete szerint meghatározott energiahatékonyságnak nagyon magasnak kell lennie. A fogalom meghatározás második része iránymutatást ad ennek a nagyon magas hatékonyságnak az eléréséhez, például úgy, hogy az eredményül kapott kis mennyiségű energiát igen jelentős mértékben megújuló energiából kell fedezni.

A közel nulla energiaigényű épületek koncepciója a megújuló energia és az energiahatékonysági intézkedések együttes alkalmazását feltételezi. Az épületre felszerelt eszközökkel termelt megújuló energia csökkenti a bevitt energia nettó mennyiségét. Sok esetben a helyszínen termelt megújuló energia nem lesz elegendő ahhoz, hogy további energiahatékonysági intézkedések vagy a helyszínen kívüli megújuló energiaforrások primerenergia-tényezőinek jelentős mértékű csökkentése nélkül közel nullára csökkenjen az energiaigény. Ezért az igen hatékony, közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó magasabb és szigorúbb követelmények meghatározása ösztönözni fogja az épületre felszerelt eszközökkel termelt megújuló energia fokozott felhasználását, és nagy valószínűséggel a helyszínen kívüli energiahordozók primerenergia-tényezőinek kiigazítását eredményezi, figyelembe véve azok megújulóenergia-tartalmát.

Az irányelv megállapítja ugyan a közel nulla energiaigényű épületek meghatározásának keretét, azonban e meghatározás alkalmazásának gyakorlati részleteit (például, hogy mit jelent az „igen magas energiahatékonyság” és mekkora „a megújuló forrásokból származó energia” ajánlott jelentős részaránya) a tagállamok feladata kidolgozni, amikor az irányelv 9. cikkét átültetik a nemzeti jogrendszerükbe.

## 2.1.1. Mekkora egy „közel nulla energiaigényű épület” energiahatékonysága?

Az épület energiahatékonysága a fogalom meghatározás<sup>(2)</sup> szerint „az épület szokásos használatához kapcsolódó energiaszükséglet kielégítéséhez szükséges energia [...] mennyisége, amely többek között magában foglalja a fűtéshez, a hűtéshez, a szellőztetéshez, a melegvíz-ellátáshoz és a világításhoz szükséges energiát”. A Bizottság 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete<sup>(3)</sup> és az azt kísérő iránymutatások<sup>(4)</sup> hasznos iránymutatásként szolgálnak ahhoz, hogyan kell kiszámítani egy épület energiahatékonyságát<sup>(5)</sup>.

<sup>(1)</sup> COM(2015) 80 final.

<sup>(2)</sup> 2. cikk (4) bekezdés.

<sup>(3)</sup> A Bizottság 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. január 16.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az épületek és épületelemek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítására szolgáló összehasonlító módszertani keret meghatározásával történő kiegészítéséről (HL L 81., 2012.3.21., 18. o.).

<sup>(4)</sup> Iránymutatás, amely az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítására szolgáló módszertani keret határoz meg (HL C 115., 2012.4.19., 1. o.).

<sup>(5)</sup> Lásd az iránymutatás 10. oldalán szereplő táblázatot.

A rendelet I. mellékletének 3. pontja értelmében az energiahatékonyság kiszámításának keretében elsőként a fűtési és a hűtési célú végsőenergia-igényt<sup>(6)</sup>, végül pedig a **nettó primerenergia**-felhasználást kell meghatározni. A számítás az épület energiaigénye felől a források (azaz a primer energia) felé halad.

Az irányelv szerint a tagállamok saját nemzeti primerenergia-tényezőket alkalmazhatnak a végső bevitt energia primer energiára való átváltására, és az épületek energiahatékonyságának kiszámítására.

A primerenergia-felhasználást az egyes energiahordozók (pl. villamos energia, fűtőolaj, biomassa, távfűtés és -hűtés) tekintetében specifikus primerenergia-tényezőkhöz felhasználásával kell kiszámítani. A felhatalmazáson alapuló rendeletet kísérő iránymutatás a bevitt és a kivett villamos energia esetében egyaránt 2,5-es primerenergia-tényező alkalmazását javasolja.

A helyben termelt (és helyben felhasznált vagy kivett) energia csökkenti a bevitt energiával összefüggő primerenergia-igényt.

Az energiahatékonyság-számítás végcélja a nettó primer energiában kifejezett éves teljes energiaszükséglet meghatározása, amely a fűtésre, a hűtésre, a szellőztetésre, a meleg víz előállítására és a világításra felhasznált energiának felel meg. Ez az éves energiamérleg-számítás összhangban van a hatályos irányelv által megállapított kerettel. Egyes tanulmányok szerint azonban előnyökkel járhat az energiamérleg kisebb időlépcsőkben való számítása (pl. a napi és szezonális hatások figyelembevétele érdekében)<sup>(7)</sup>.

A 4. cikk (1) bekezdésének megfelelően a minimumkövetelményeknek figyelembe kell venniük az általános beltéri klimatikus körülményeket, hogy elkerülhető legyenek az esetleges negatív hatások, mint például az elégtelen szellőzés. Az európai épületállomány beltéri levegőminősége, kényelme és higiénés körülményei romlásának elkerülése érdekében<sup>(8)</sup> az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeknek a közel nulla energiaigényű épületek Európa-szerte való alkalmazásával járó fokozatos szigorítását a beltéri környezettel kapcsolatos megfelelő stratégiákat követve kell végezni.

Egyes tanulmányok<sup>(9)</sup> azt jelzik, hogy az új és felújított épületek energiahatékonysága gyakran nem éri el a tervezett szintet. Mechanizmusokat kell bevezetni annak érdekében, hogy az energiahatékonyság-számítást kalibrálni lehessen a tényleges energiaszükséglettel.

#### 2.1.2. A költségoptimalizált és a közel nulla energiaigényű épületekre meghatározott szintek közötti kapcsolat

Az irányelv megállapított egy referenciaérték-rendszert (a költségoptimum elve) annak érdekében, hogy iránymutatást adjon a tagállamoknak a nemzeti, illetve regionális építési szabályzatok energiahatékonysági követelményeinek meghatározásához és rendszeres felülvizsgálatához. Az irányelv szerint a költségoptimum elve<sup>(10)</sup> határozza meg mind az épületek felújítása, mind az új épületek tekintetében a követelmények minimális szigorát.

Az irányelv 5. cikk szerinti, költségoptimalizálásra vonatkozó követelményeknek megfelelően a nemzeti energiahatékonysági minimumkövetelményeket öt évente felül kell vizsgálni, és szigorítani kell, ha azok lényegesen kisebb energiahatékonyságot biztosítanak, mint a nemzeti költségoptimalis szintek.

A költségoptimalizálási módszertan lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy 2020-ban meghatározzák a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelmények skáláját. Ehhez egyenként és együttesen is értékelni kell és össze kell hasonlítani a referenciaépületekre alkalmazandó intézkedéscsomagok részét alkotó, az energiahatékonysággal és a megújuló energiával kapcsolatos különböző intézkedéseket.

Ennek megfelelően a tagállamok a szigeteléssel kapcsolatos intézkedések vagy egyéb energiahatékonysági intézkedések, a nagy hatékonyságú épületgépészeti rendszerek és a helyszíni megújuló energiaforrások<sup>(11)</sup> használatának különféle kombinációit alkalmazhatják a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szint meghatározására és elérésére. A tagállamoknak a költségoptimum-számítások részeként meg kell vizsgálniuk, hogy az intézkedések e három típusa milyen mértékben járul hozzá az eredményekhez.

<sup>(6)</sup> Az „energiaigény”, a „bevitt energia” és a „nettó primerenergia-felhasználás” kifejezéseket a 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben és az azt kísérő iránymutatásban megállapított fogalom meghatározásoknak megfelelően kell értelmezni.

<sup>(7)</sup> Lásd például: *Analysis of load match and grid interaction indicators in net zero energy buildings with simulated and monitored data* (A közel nulla energiaigényű épületek terhelés kiegyenlítésére és hálózattal való kölcsönhatására vonatkozó mutatók elemzése szimulált és megfigyelt adatok alapján), Applied Energy, 2014. december 31., 119–131. oldal.

<sup>(8)</sup> A Közös Kutatóközpont *Promoting healthy and energy efficient buildings in the European Union* (Az egészséges és energiahatékony épületek elterjesztése az Európai Unióban) jelentése, 2016.

<sup>(9)</sup> Lásd például: *Predicted vs. actual energy performance of non-domestic buildings: Using post-occupancy evaluation data to reduce the performance gap* (Nem lakáscélú épületek tervezett, illetve tényleges energiahatékonysága: a birtokbavételt követő értékelés adatainak felhasználása a hatékonysági szakadék csökkentésére), Anna Carolina Menezes, Andrew Cripps, Dino Bouchlaghem & Richard Buswell (2012), Applied Energy, 97. évfolyam, 355–364. oldal, [http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0306261911007811/](http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0306261911007811)

<sup>(10)</sup> Azaz az energiahatékonyság azon szintje, amely egy épület becsült élettartama folyamán a legalacsonyabb költséget eredményezi.

<sup>(11)</sup> A „megújuló forrásokból származó energia” a megújuló, nem fosszilis forrásokból származó energia, nevezetesen szél-, nap-, aerotermikus, geotermikus, hidrotermikus és óceánból nyert energia, vízenergia, biomasszából, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázokból és biogázokból nyert energia.

A tagállamoknak energiahordozónként meg kell határozniuk a primerenergia-tényezőket. A szóban forgó primerenergia-tényezők alapulhatnak a nemzeti vagy regionális átlagértékeken, valamint egyedi értékeken. Ezeknek a tényezőknek figyelembe kell venniük, hogy az épület számára szolgáltatott energia mekkora része megújuló energia – többek között közeli forrásból – annak érdekében, hogy a helyszíni és a helyszínen kívüli megújuló energiaforrások azonos megítélés alá essenek.

Fontos szem előtt tartani, hogy az új épületek zömének esetében a közel nulla energiaigényű épületek koncepciója 2021 januárjától kezdődően lesz alkalmazandó (míg az új középületek esetében 2019 januárjától). Addigra a technológiai költségek valószínűleg csökkenni fognak az érettebb piacoknak és a nagyobb volumeneknek köszönhetően. Ezért valószínű, hogy 2020-ra a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szintek elérik a költségoptimális szinteket.

A bizonyítékok arra engednek következtetni, hogy az energiamegtakarításokkal, az energiahatékonysággal és a megújuló energiával összefüggő meglévő technológiák együttesen elegendők lesznek ahhoz, hogy megfelelő célt lehessen elérni a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan <sup>(12)</sup>. Eddig nem merült fel olyan technológiai szakadék, amelyet 2021-ig át kellene hidalni. Az irányelv 5. cikkében előírt, költségoptimalizált szintekkel összefüggő jelentések <sup>(13)</sup> elemzése azt jelzi, hogy a költségoptimalizált szintek és a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szintek közötti zökkenőmentes átmenet megvalósítható.

Minden ötéves költségoptimalizálási ciklus lehetőséget nyújt arra, hogy a nemzeti építési szabályzatokba beépítsék az energiahatékonyság-növekedést, ahogy egyre újabb technológiák válnak be, továbbá arra, hogy az épületek energiahatékonyságára vonatkozó szabályok módosításával egyre inkább megközelítsék a költségoptimalizált szinteket. 2020 után a költségoptimum elve lehetővé fogja tenni, hogy az új és a meglévő épületekre vonatkozó nemzeti építési szabályzatok rendszeres felülvizsgálatának részeként folyamatosan szigorítsák a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelményeket.

### 2.1.3. Mi a megújuló energiaforrások szerepe?

Különösen fontos célkitűzés a megújuló energiaforrások integrálása a közel nulla energiaigényű épületek elterjesztésére vonatkozó nemzeti tervekbe. A 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv <sup>(14)</sup> (a továbbiakban: a megújuló energiaforrásokról szóló irányelv) előírja a tagállamok számára, hogy építési szabályaikban és törvényeikben olyan intézkedéseket vezessenek be, amelyek célja, hogy az építési ágazatban a megújuló energiaforrásokból előállított, bármilyen típusú energia részaránya emelkedjen <sup>(15)</sup>.

A szóban forgó intézkedések kiegészítik az irányelv közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelményeit. Az irányelv rendelkezései maguktól értetődően ösztönzik a megújuló energiaforrások – különösen a helyszínen termelt energia – igénybe vételét, mivel az épületre felszerelt eszközökkel termelt megújuló energia csökkenti a bevitt energia primerenergia-tartalmát. Ily módon a helyszínen termelt megújuló energia mindig részét képezi az épület energiahatékonyság-számításának.

Míg számos tagállam előírja a felhasznált primer energia megújulóenergia-részarányát vagy a megújuló energia kWh/(m<sup>2</sup>.év) egységben kifejezett minimális szintjét, addig más tagállamok közvetett követelményt alkalmaznak, például olyan alacsony nem megújuló primerenergia-felhasználást, amely csak akkor teljesíthető, ha a megújuló energia az építési terv részét képezi <sup>(16)</sup>. Ez a rugalmasság lehetővé teszi a tagállami körülményekhez és a helyi viszonyokhoz való alkalmazkodást (épülettípus, éghajlat, a hasonló megújulóenergia-technológiák költsége és elérhetősége, a keresletoldali intézkedésekkel való optimális kombináció, beépítettség stb.). A közel nulla energiaigényű épületekben leggyakrabban alkalmazott megújulóenergia-rendszerek az épületre felszerelt naphőenergiai és fotovoltaikus rendszerek. Az ilyen épületekben felhasznált egyéb megújuló energiaforrások a (talajból hőszivattyúk révén nyert) geotermikus energia és a biomassa.

Például az olyan megújulóenergia-technológiák, mint a naphőenergiai és a fotovoltaikus rendszerek költséghatékonyabbak a mediterrán éghajlatú területeken (amelyeket fokozottabb napsugárzás jellemez), mint más éghajlatú területeken. Ezért ezek a technológiák relatíve nagyobb mértékben járulhatnak hozzá a szigorúbb energiahatékonysági követelmények eléréséhez.

<sup>(12)</sup> Az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága megbízásából az Ecofys által készített *Towards nearly zero-energy buildings – Definition on common principles under the EPBD* (A közel nulla energiaigényű épületek felé: az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv közös alapelveinek meghatározása) című tanulmány ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb\\_full\\_report.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb_full_report.pdf)).

<sup>(13)</sup> Report of the Commission to the European Parliament and the Council on progress by Member States in reaching cost-optimal levels of minimum energy performance requirements.

<sup>(14)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. április 23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).

<sup>(15)</sup> Lásd a megújuló energiaforrásokról szóló irányelv 13. cikkének (4) bekezdését.

<sup>(16)</sup> EPBD Concerted Action III book (Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvre vonatkozó összehangolt fellépés III. könyv), 2016.

Ami a helyszínen kívüli megújuló energiaforrásokat illeti, beleértve a közelben lévőket, mint például a távfűtés és -hűtés<sup>(17)</sup>, a megújuló energia energiahordozó-összetételén belüli aránya (például a villamosenergia-hálózati mixben, ha az energiahordozó a villamos energia) a primerenergia-tényezőkn keresztül befolyásolja az épület energiahatékonyságát. A tagállamok élnek ezzel a rugalmassággal, hiszen az figyelhető meg, hogy általában a különböző energiahordozók és különösen a legtöbb megújuló energiaforrás és technológia primerenergia-tényezői jelentősen eltérnek egymástól<sup>(18)</sup>.

## 2.2. Mire kell kiterjedniük a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó tagállami meghatározásoknak?

A tagállamok többsége<sup>(19)</sup> már jelenleg is alkalmazza a kWh/(m<sup>2</sup>.év) egységben kifejezett primerenergia-felhasználási mutatót az I. mellékletnek megfelelően. A tagállamok ezen túlmenően gyakran más paramétereket is meghatároznak, például a külső térelhatárolók U-értékét, a fűtés és hűtés nettó és végső energiafelhasználását, valamint a szén-dioxid-kibocsátást.

A tagállamok körülbelül 60 %-a jogi dokumentumban (pl. építési szabályzatokban és energiarendeletekben) rögzítette a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó meghatározás alkalmazásának gyakorlati részleteit.

A közel nulla energiaigényű épületek fogalm meghatározása alkalmazásának gyakorlati részletei között a tagállamoknak meg kell határozniuk egy, a primerenergia-felhasználásra vonatkozó, kWh/(m<sup>2</sup>.év) egységben kifejezett számszerű mutatót<sup>(20)</sup>. E gyakorlati részleteket bele kell foglalni a nemzeti átültetési intézkedésekbe vagy a közel nulla energiaigényű épületek számának növelését célzó nemzeti tervbe.

## 2.3. Új épületek: a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok menetrendje

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében a

„...tagállamok biztosítják, hogy:

2020. december 31-ig valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen; és
2018. december 31. után a hatóságok által használt vagy tulajdonukban levő új épületek közel nulla energiaigényű épületek legyenek.”

A 9. cikk (1) bekezdésének követelményeit átültető nemzeti jogszabályoknak olyan rendelkezéseket, intézkedéseket vagy szakpolitikákat kell megállapítaniuk, amelyek biztosítják, hogy 2020. december 31-re valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen. Ugyanez vonatkozik a hatóságok által használt vagy tulajdonukban levő új épületekre, amelyeknek 2018. december 31-re kell közel nulla energiaigényű épületeknek lenniük.

A 9. cikk (1) bekezdése végrehajtásának előkészítése céljából a közel nulla energiaigényű épületek számának növelését célzó nemzeti tervekben többek között időközi céloknak kell szerepelniük az új épületek energiahatékonyságának 2015-ig történő javítására vonatkozóan. E célok vonatkozhatnak arra, hogy az említett időpontra legalább mekkorának kell lennie a közel nulla energiaigényű épületek százalékos arányának az új épületek között.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt követelmények 2020. december 31-re, a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglalt követelmények pedig 2018. december 31-re teljesüljenek. Bár ezek jövőbeni határidők, a 9. cikk nemzeti jogba való átültetésének határideje 2013. január 9. volt<sup>(21)</sup>. Az említett határidőre a nemzeti átültető intézkedéseknek a 9. cikk közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó valamennyi rendelkezését tartalmazniuk kellett. Ilyen hosszú felkészülési időszakra van szükség, tekintettel arra, hogy milyen sok időbe telik egy épület megtervezése, építési engedélyének megszerzése és megépítése.

Ezeknek a céloknak a nemzeti jogszabályokba foglalása átláthatóvá teszi a szakpolitikai célkitűzéseket, és világossá teszi a gazdasági szereplők és más érdekelt felek számára az új épületek energiahatékonyságára vonatkozó jövőbeni követelményeket.

Ezen túlmenően a 9. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vonatkozó határidőkre „valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen”. Ennek eredményeképpen a 2021-ben újonnan épült épületet vagy lakást vásárló polgárok számíthatnak arra, hogy a piac e célokkal összhangban fejlődött, és az épületek közel nulla energiaigényűek.

Az építési ágazatban szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy egy építkezés befejezése vagy egy épület elkészülte bizonytalan lehet és késedelmet szenvedhet. A tagállamoknak figyelembe kell venniük az építési engedélyek érvényességi idejét, az építési és a befejező munkálatok idejének hosszát, valamint az irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében megállapított célokat ahhoz, hogy elkerüljék azon kötelezettségük nem teljesítését, miszerint biztosítaniuk kell, hogy „2021 januárjára valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen”.

<sup>(17)</sup> Az EU-ban a távfűtési és -hűtési rendszerek piaci elterjedtsége az EU fűtési és hűtési kínálata mintegy 10–13 %-ának felel meg.

<sup>(18)</sup> Lásd a 12. lábjegyzetet.

<sup>(19)</sup> 23 tagállam és az egyik belga régió.

<sup>(20)</sup> A 9. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően.

<sup>(21)</sup> A 28. cikk (1) bekezdésének második albekezdése.

#### 2.4. A közel nulla energiaigényű épületek kivitelezését ösztönző szakpolitikák és intézkedések

A 9. cikk (1) bekezdésének értelmében a tagállamoknak nemzeti terveket kell készíteniük a közel nulla energiaigényű épületek számának növelésére. A nemzeti tervekben megállapítandó elemek minimumát a 9. cikk (3) bekezdése határozza meg az alábbiak szerint:

„A nemzeti tervek többek között a következő elemeket tartalmazzák:

- a) a közel nulla energiaigényű épületek fogalommeghatározása tagállami alkalmazásának gyakorlati részletei, amelyek tükrözik a nemzeti, regionális és helyi feltételeket, és számszerű mutatót tartalmaznak a kWh/m<sup>2</sup>/év egységben kifejezett primerenergia-fogyasztásra vonatkozóan....;
- b) időközi célok az új épületek energiahatékonyságának 2015-ig történő javítására vonatkozóan....;
- c) információ a közel nulla energiaigényű épületek kivitelezését ösztönző (.....) szakpolitikákról és pénzügyi vagy egyéb intézkedésekről, beleértve a 2009/28/EK irányelv 13. cikkének (4) bekezdése és ezen irányelv 6. és 7. cikke kontextusában a megújuló forrásból származó energia új és jelentős felújítás alatt álló, meglévő épületekben való felhasználására vonatkozó nemzeti követelmények és intézkedések részleteit is.”

#### 2.5. A meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké történő átalakításának támogatása

Az irányelv határidők és az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása nélkül a meglévő épületekre vonatkozóan is tartalmaz a közel nulla energiaigénnyel kapcsolatos kötelezettségeket. Az irányelv 9. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok „– a közszektor útmutató példáját követve – szakpolitikákat dolgoznak ki, és intézkedéseket hoznak – mint például célok meghatározása – az épületek átalakításának ösztönzése érdekében, amelyeket közel nulla energiaigényű épületekké újítanak fel, és erről tájékoztatják a Bizottságot a [...] nemzeti terveikben”.

A meglévő épületállományban az irányelv 9. cikkének (2) bekezdése szerinti közel nulla energiaigényű épületekké történő átalakítása támogatásának egyik eleme szükségszerűen a megújuló energiaforrásokból előállított energia arányának növelése (9. cikk (3) bekezdése c) pont). Emellett a megújuló energiaforrásokról szóló irányelv 13. cikkének (6) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak építési szabályaikban és törvényeikben elő kell mozdítaniuk a megújuló energiával üzemeltetett fűtő- és hűtőrendszerek alkalmazását.

A 9. cikk (2) bekezdésének célja tehát az, hogy a meglévő épületek mélyrehatóbb, a közel nulla energiaigényű épületek szintjén történő felújítását támogató nemzeti szakpolitikák megállapításával fokozza a felújítás mélységét. Az irányelv 9. cikkének (2) bekezdésében foglalt kötelezettséget kiegészítik az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv<sup>(22)</sup> 4. cikke szerinti nemzeti hosszú távú épületfelújítási stratégiák, amelyek eredményeként – az épületek felújítására irányuló finanszírozás és beruházások mobilizálása révén – növekednie kell a felújítások arányának. Ezek a hosszú távú felújítási stratégiák ötvözik az energiahatékonyságról szóló irányelv (felújítási arány) és az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (felújítás mélysége) fenti elemeit.

Az irányelv közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó meghatározása nem tesz különbséget az új és a már meglévő épületek között. Egy ilyen különbségtétel ugyanúgy félrevezető lenne a fogyasztók számára, mint ha különböző energetikai besorolások léteznének az új és a meglévő épületek esetében.

A „közel nulla energiaigényű épületekké való átalakítás” ezért olyan mértékű felújítást jelent, amelynek köszönhetően teljesülnek a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó energiahatékonysági követelmények. Ez nem akadályozza meg, hogy különböző időkeretek és pénzügyi támogatások vonatkozzanak a meglévő épületekre, mivel a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szintek a meglévő épületek esetében köztudottan hosszabb idő alatt válnak költségoptimalissá.

### 3. A TAGÁLLAMOK ÁLTAL A KÖZEL NULLA ENERGIAIGÉNYŰ ÉPÜLETEK FELÉ MEGTETT HALADÁS

#### 3.1. A közel nulla energiaigényű épület alkalmazott tagállami meghatározásai

Mivel a tagállamok eltérő módszereket alkalmaznak az energiahatékonyság kiszámítására<sup>(23)</sup>, a számszerű mutatók nem összehasonlíthatók. Néhány tagállam kiterjesztette a számszerű mutató hatályát azzal, hogy olyan energiafelhasználást is beleszámít, mint például az elektromos berendezések energiafelhasználása, amelynek a figyelembevétele nem kötelező. A bizonyítékok azt mutatják, hogy a világítás és az elektromos berendezések beszámítása kedvezőbb megoldásokhoz vezethet, különösen a villamos energia felhasználása tekintetében<sup>(24)</sup>.

<sup>(22)</sup> Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

<sup>(23)</sup> A folyamatban lévő szabványosítási munka és egyes projektek, mint például a GE<sup>2</sup>O projekt (<http://www.geoclusters.eu/>) ennek a korlátozásnak a leküzdésére törekednek, mindazonáltal figyelembe véve az olyan természetes különbségeket, mint az éghajlat.

<sup>(24)</sup> Európában az új építésű épületek esetében a közel nulla energiaigény eléréséhez vezető optimális utak modellezése, amelyet Delia D'Agostino 2016 februárjában mutatott be a WSED konferencián (<http://www.wsed.at/en/programme/young-researchers-conference-energy-efficiency-biomass/>)

E tényezőzt figyelembe véve a rendelkezésre álló bizonyítékok <sup>(25)</sup> azt mutatják, hogy azokban az esetekben, ahol számszerű mutató meghatározására került sor, a követelmények igen széles skálán mozognak 0 kWh/(m<sup>2</sup>.év) és 270 kWh/(m<sup>2</sup>.év) között (ez utóbbi már az elektromos berendezések energiafelhasználását is magában foglalja), és főként a primerenergia-felhasználást határozzák meg kWh/m<sup>2</sup>/év alakban kifejezve. A magasabb értékek főként kórházakra vagy más, nem lakáscélú épületekre vonatkoznak.

A lakóépületek esetében a legtöbb tagállam azt a célt tűzte ki, hogy a primerenergia-felhasználás ne legyen magasabb, mint 50 kWh/(m<sup>2</sup>.év). A legnagyobb megengedett primerenergia-felhasználás a dániai 20 kWh/(m<sup>2</sup>.év) érték, illetve a horvátországi (tengerparti) 33 kWh/(m<sup>2</sup>.év) érték, valamint a lettországi 95 kWh/(m<sup>2</sup>.év) érték között mozog. Több ország (Belgium (Brüsszel), Észtország, Franciaország, Írország, Szlovákia, az Egyesült Királyság, Bulgária, Dánia, Horvátország (szárazföld), Málta és Szlovénia) a 45 vagy 50 kWh/(m<sup>2</sup>.év) értéket tűzte ki célul <sup>(26)</sup>.

A megújuló energia arányát illetően a tagállamok beszámolója igen változatos, ám csak néhány ország határozott meg konkrét minimális százalékarányt, a többségük inkább minőségi célokat említ.

A tagállamok eddig nem számoltak be olyan jogszabályokról, amelyek értelmében az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 9. cikke (6) bekezdésében megengedett módon nem kell alkalmazni a közel nulla energiaigényű épületekkel kapcsolatos követelményeket konkrét és indokolt esetekben, amennyiben a szóban forgó épület gazdaságos élettartamára vonatkozó költség-haszon elemzés eredménye negatív.

### 3.2. A közel nulla energiaigényű épületek kivitelezését ösztönző szakpolitikák és intézkedések

A helyzet 2014. októberi felmérése <sup>(27)</sup> azt mutatta, hogy a tagállamok számos olyan szakpolitikáról és intézkedésről számoltak be, amelyek elősegítik a nemzeti terveikben és nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveikben szereplő, a közel nulla energiaigényű épületekkel kapcsolatos célkitűzések elérését, azonban gyakran nem egyértelmű, hogy ezek az intézkedések milyen mértékben vonatkoznak kifejezetten a közel nulla energiaigényű épületekre. A 2013. évi bizottsági jelentésben <sup>(28)</sup> leírt helyzethez képest emelkedett a tagállamok által bejelentett szakpolitikák és intézkedések száma.

A tagállamok több mint kétharmada rendelkezik a figyelemfelhívásra és oktatásra, az építési szabályzatok szigorítására és az energetikai tanúsítványokra vonatkozó szakpolitikákkal és intézkedésekkel. A közel nulla energiaigényű épületek számának emelkedését emellett pénzügyi eszközökkel és támogatási intézkedésekkel is ösztönzik, például ösztönző politikákkal, kedvezményes kamatozású kölcsönökkel, adómentességgel, a magánszemélyeknek nyújtott energiatámogatással, megújuló energia alkalmazásához nyújtott támogatási rendszerekkel, a veszélyeztetett lakossági csoportoknak biztosított iránymutatással és finanszírozással, valamint az energiahatékony otthonok vásárlására felvett jelzáloghitelek kamattámogatásával.

A tagállamok által bejelentett szakpolitikák és intézkedések többsége a középületekre is vonatkozik. A középületekkel kapcsolatos intézkedések terjedelme jelentős eltéréseket mutat a tagállamok körében: van, ahol csak a központi kormányzat épületeit érintik, de van, ahol az összes, állami tulajdonban lévő épületet vagy az összes, közcélokra használt épületet is. Néhány tagállam a középületekkel kapcsolatos konkrét intézkedésekről is beszámolt. Ezek elsősorban ellenőrzési kampányok (pl. az „NRClick” egy energiaelszámolási rendszer a különböző belga önkormányzatok összehasonlításához) és demonstrációs projektek (pl. a Szövetségi Környezetvédelmi Ügynökség (Umweltbundesamt) nulla energiaigényű épülete Németországban).

2015-ben az egész Unióra kiterjedő áttekintés készült a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó nemzeti tervekről <sup>(29)</sup>. Ez a nemrégiben készült elemzés megerősíti, hogy folyamatos az előrehaladás a közel nulla energiaigényű épületek kivitelezését ösztönző nemzeti intézkedések mind mennyiségét, mind minőségét illetően, beleértve a meghatározás alkalmazásának gyakorlati részleteit, a 2015-re elérendő közbenső célokat, valamint a pénzügyi és egyéb politikákat. A jelentés több példaértékű vagy élen járó szakpolitikai keretet azonosít.

Néhány tagállam megbecsülte a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó előírások végrehajtásának előnyeit. Új teljes munkaidős munkahelyek jönnek létre: számukat Bulgáriában 649 és 1 180 között,

<sup>(25)</sup> [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R\(01\)&from=HU](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R(01)&from=HU). Ez a jelentés az összes tagállam információit tartalmazza, kivéve Görögországot és Spanyolországot, amelyek 2014. szeptember 18-ig nem küldtek nemzeti tervet vagy egységes sablont. A közel nulla energiaigényű épület tagállami meghatározásainak naprakészebb áttekintő táblázata itt található: <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings/nearly-zero-energy-buildings>

<sup>(26)</sup> Lásd a Közös Kutatóközpont által a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó nemzeti tervekről készített 2016. évi összefoglaló jelentésében foglalt információkat, a BPIE (Európai Épülethatékonysági Intézet) 2015. januári tájékoztatóját ([http://bpie.eu/uploads/lib/document/attachment/128/BPIE\\_factsheet\\_nZEB\\_definitions\\_across\\_Europe.pdf](http://bpie.eu/uploads/lib/document/attachment/128/BPIE_factsheet_nZEB_definitions_across_Europe.pdf)), valamint a Bizottság által 2014 októberében közzétett naprakész információkat (<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Updated%20progress%20report%20NZE.pdf>)

<sup>(27)</sup> <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Updated%20progress%20report%20NZE.pdf>

<sup>(28)</sup> [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R\(01\)&from=HU](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R(01)&from=HU)

<sup>(29)</sup> A Közös Kutatóközpont által a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó nemzeti tervekről készített 2016. évi összefoglaló jelentés az alábbi weboldalon érhető el: <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/publications/all>



Lengyelországban 4 100 és 6 200 között, Romániában pedig 1 390 és 2 203 között becsülik. Bulgária 38–69 millió EUR, Lengyelország 240–365 millió EUR, míg Románia 82–130 millió EUR közötti további beruházásra számít. A primerenergia-felhasználási minimumkövetelmény 2015-ben várhatóan 70 kWh/m<sup>2</sup>/év (Bulgária és Lengyelország) és 100 kWh/m<sup>2</sup>/év (Románia) közötti érték lesz, de 2020-ra lecsökken 30 kWh/m<sup>2</sup>/év és 50 kWh/m<sup>2</sup>/év közé. A megújuló energia aránya a 2015. évi 20 %-os értékről 2020-ra 40 %-os értékre fog emelkedni. A szén-dioxid-kibocsátás a 8–10 kgCO<sub>2</sub>/m<sup>2</sup>/év értékről 2020-ra 3–7 kgCO<sub>2</sub>/m<sup>2</sup>/év értékre fog csökkenni.

A közelmúltban készült tanulmányok szerint Európában gazdaságilag megvalósítható a 80 %-os vagy azt meghaladó energiamegtakarítás a közel nulla energiaigényű új épületek esetében, noha a területek éghajlatától függően erősen változik a kiválasztott intézkedések összetétele. Az eredmények azt mutatják, hogy egy, az energiahatékonysági intézkedéseket megújuló energiaforrásokkal kombináló széleskörű megközelítés az EU-ban mindenhol megvalósítható, ha eltérő költségek mellett is <sup>(30)</sup>.

#### 4. AJÁNLÁSOK

##### 4.1. A közel nulla energiaigényű épület meghatározásának alkalmazása a gyakorlatban: mikor számít túl alacsonynak a közel nulla energiaigényű épületek kapcsán megcélzott energiahatékonysági szint?

Ez a szakasz azokat az általános elveket és tényezőket sorolja fel, amelyeket a tagállamoknak tanácsos figyelembe venniük a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó, nemzeti szinten alkalmazandó meghatározásnak az irányelvvel összhangban való kidolgozása során.

A közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó előírások nem lehetnek egységesek az EU egész területén. Az éghajlati viszonyok által a fűtési és hűtési igényekre, valamint az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat ötvöző csomagok költséghatékonyságára gyakorolt hatás számításba vétele rugalmasságot igényel.

Mindazonáltal az irányelv által bevezetett „közel nulla” vagy „nagyon alacsony” energiaigény jelzi a tagállamok mérlegelési jogkörének mértékét és határait. A közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó fogalom meghatározásoknak csaknem kiegyenlített energiamérlegre kell törekedniük.

Az új épületek esetében alkalmazandó, a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szint nem lehet alacsonyabb (kevésbé szigorú), mint a 2021-re meghatározott költségoptimális szint, amelynek kiszámítására az irányelv 5. cikke szerint kerül majd sor. A költségoptimális szint a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó minimumkövetelmény. Az új épületek esetében alkalmazandó, a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó energiahatékonysági szintet a majdan a piacon elérhető és bevezetett legjobb technológia, a pénzügyi szempontok, valamint a nemzeti szinten érvényesülő jogi és politikai szempontok fogják meghatározni.

A közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó primerenergia-felhasználási mutatók céljára **számszerű referenciértékeket** meghatározni uniós szinten akkor a leghasznosabb, ha az ezekkel a referenciértékekkel összehasonlítható értékek átlátható számítási módszerek eredményeként jönnek létre. Jelenleg folyik olyan szabványok <sup>(31)</sup> véglegesítése, amelyek lehetővé fogják tenni a nemzeti és regionális számítási módszerek összehasonlítását.

E megfontolások fényében a referenciértékek általában az **energiaigényekre** vonatkoznak. Ennek oka az, hogy az energiaigény jelenti a primerenergia-számítás kiindulási pontját, ezért egy épület közel nulla energiaigényének elengedhetetlen feltétele, hogy a fűtéshez és hűtéshez kapcsolódó energiaigény nagyon alacsony legyen. A nagyon alacsony energiaigény annak is előfeltétele, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított energia jelentős részarányát és a közel nulla primerenergia-felhasználást el lehessen érni.

A 2020-as árakat és technológiákat előrevetítve a közel nulla energiaigényű épületek energiahatékonyságára vonatkozó referenciértékek a következő tartományokba esnek az Unió különböző éghajlati övezeteiben <sup>(32)</sup>:

A mediterrán övezet:

— Irodák: 20–30 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 80–90 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 60 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;

— Új építésű családi ház: 0–15 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 50–65 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 50 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;

<sup>(30)</sup> Lásd a 24. lábjegyzetet.

<sup>(31)</sup> A Bizottság által a CEN-nek adott M/480. számú megbízás az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvnek megfelelő szabványok kidolgozására.

<sup>(32)</sup> Az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága megbízásából az Ecofys által készített *Towards nearly zero-energy buildings – Definition on common principles under the EPBD* (A közel nulla energiaigényű épületek felé: az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv közös alapelveinek meghatározása) tanulmányban ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb\\_full\\_report.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb_full_report.pdf)):

— A mediterrán övezet alkotja az 1. zónát: Catania (továbbá: Athén, Larnaca, Luga, Sevilla, Palermo)

— Az óceáni övezet alkotja a 4. zónát: Párizs (továbbá: Amszterdam, Berlin, Brüsszel, Koppenhága, Dublin, London, Macon, Nancy, Prága, Varsó)

— A kontinentális övezet alkotja a 3. zónát: Budapest (továbbá: Pozsony, Ljubljana, Milánó, Bécs)

— Az északi övezet alkotja az 5. zónát: Stockholm (Helsinki, Riga, Stockholm, Gdansk, Tovarene)

Az óceáni övezet:

- Irodák: 40–55 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 85–100 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 45 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;
- Új építésű családi ház: 15–30 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 50–65 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 35 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez; és

A kontinentális övezet:

- Irodák: 40–55 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 85–100 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 45 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;
- Új építésű családi ház: 20–40 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 50–70 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 30 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;

Az északi övezet:

- Irodák: 55–70 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 85–100 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 30 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez;
- Új építésű családi ház: 40–65 kWh/(m<sup>2</sup>.év) nettó primerenergia-felhasználás úgy, hogy jellemzően 65–90 kWh/(m<sup>2</sup>.év) primerenergia-felhasználásból 25 kWh/(m<sup>2</sup>.év) mennyiséget a helyszínen megújuló energiaforrásokból termelt energia fedez.

A tagállamok számára ajánlott, hogy integrált tervezési koncepció keretében megújuló energiaforrásokból fedezzék az épületek alacsony energiaigényeit <sup>(33)</sup>.

Néhány tagállam úgy döntött, hogy a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szintet az energetikai tanúsítványok szerinti egyik legjobb energiahatékonysági osztályhoz köti (pl. A++ osztályú épület). Ez a megközelítés egyértelmű energiahatékonysági mutatóval párosítva javasolható, mivel egyértelmű tájékoztatást nyújt a befektetők számára, és a piacot a közel nulla energiaigényű épületek felé tereli.

#### 4.2. **Annak elérése, hogy 2020 végére az új épületek közel nulla energiaigényű épületek legyenek**

Az új épületek felkészítése arra, hogy teljesítsék a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célokat, megkövetelheti a jelenlegi gyakorlatok kiigazítását. Az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeket és a közel nulla energiaigényre vonatkozó követelményeket a 9. cikk (1) bekezdésében megállapított határidőket figyelembe véve kell értékelni.

Ezen túlmenően a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő szankcionálási mechanizmusok legyenek érvényben arra az esetre, ha egy új épület nem felel meg az energiahatékonyságra vonatkozó követelményeknek. Ez differenciált szankciókat tehet szükségessé az új épületekre vonatkozóan a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó határidők lejártát követően.

Ajánlott, hogy a tagállamok minél hamarabb mérlegeljék mindezt annak érdekében, hogy a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok biztosan teljesüljenek. Ajánlott továbbá, hogy a tagállamok határozzák meg a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok teljesülésének nyomon követésére alkalmazandó mechanizmust. Ennek a mechanizmusnak nyomon kell követnie a 2015-re a 9. cikk (1) bekezdésével összhangban teljesítendő közbenső célok, valamint a nemzeti szinten 2020-ig meghatározott lehetséges további mérföldkövek elérését is. Ez az elkövetkező években meg fogja erősíteni a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó jelenlegi ütemterveket, és hozzá fog járulni a nyomonkövetési mechanizmusokhoz.

#### 4.3. **A közel nulla energiaigényű épületek kivitelezését ösztönző szakpolitikák és intézkedések**

A legtöbb tagállam a szakpolitikák széles skáláját választotta a közel nulla energiaigényű épületek számának ösztönzésére (pl. a figyelemfelhívást és tájékoztatást, oktatást és képzést, valamint az építési szabályok és az energetikai tanúsítványok szigorítását választotta Ausztria, Belgium, Bulgária, Horvátország, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Németország, Magyarország, Írország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Málta, Lengyelország, Portugália, Svédország, Szlovénia, az Egyesült Királyság). A szakpolitikák

<sup>(33)</sup> Egy épület integrált energiahatékonysága a szokásos használatával összefüggő különböző igények kielégítéséhez szükséges nettó primerenergia-mennyiségnek felel meg, és annak tükröznie kell a fűtési és hűtési energiaszükségletet, a használati meleg víz előállításához szükséges energiamennyiséget, valamint a beépített világítás energiaigényét. Ennek eredményeképpen az épület hőszigetelésének minősége mellett az integrált energiahatékonyság figyelembe veszi továbbá a fűtő- és a hűtőberendezéseket, a szellőzés energiaigényét, a világítóberendezéseket, az épület helyét és tájolását, a hővisszanyerést, az aktív napenergia-nyereséget és az egyéb megújuló energiaforrásokat.

néha azonban meglehetősen általánosnak tűnnek, és „valamennyi épületre” vonatkoznak. Nem mindig elég egyértelmű, hogy miként támogatják kifejezetten a közel nulla energiaigényű épületek számának növelését, mint ahogy az sem, milyen mértékben járulnak hozzá a gyakorlatban a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célkitűzés eléréséhez az adott országban. Ezért javasolt, hogy szorosabb kapcsolat legyen a szakpolitikák, az intézkedések és a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok között.

Az ezekkel kapcsolatos információk közzétételének megkönnyítése érdekében a Bizottság a tagállamok rendelkezésére bocsátott egy nem kötelezően alkalmazandó sablont, amelynek használata azért ajánlott, mert megkönnyíti a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó tervek összehasonlítását és elemzését <sup>(34)</sup>.

#### 4.4. A meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké történő átalakításának támogatása

A meglévő épületállomány átalakítását célzó bevált gyakorlatok közé tartoznak: a technológiák népszerűsítése <sup>(35)</sup>, az ösztönző rendszerek, a pénzügyi eszközök, az adózási mechanizmusok, az olyan gazdasági eszközök, mint például a kötelező energiamegtakarítási rendszerek, az épületek felújításának ösztönzését szolgáló olyan piaci eszközök, mint a köz- és magánszféra közötti partnerségek, valamint az energetikai felújításokkal kapcsolatban tanácsadást végző, többféle kérdésre is megoldást kínáló központok <sup>(36)</sup>.

A nemzeti épületállomány közel nulla energiaigényű épületekké alakításának ösztönzésére bevált gyakorlatnak tekinthető az az egyes tagállamokban alkalmazott megközelítés, amely az épületek felújításához nyújtott pénzügyi támogatást a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szintnek megfelelő magas energiahatékonysági osztályok eléréséhez köti.

Az elmúlt évtizedben a legtöbb tagállam bevezetett a meglévő épületállományra irányuló intézkedéseket, és a közelmúltban új, előretérítendő tervek határozták meg az energiahatékonysági irányelv 4. cikkével összhangban kidolgozott nemzeti felújítási stratégiákon belül. A tagállamoknak a szakpolitikai eszközöket harmonikusan kombinálva olyan szakpolitikai csomagokat kell kidolgozniuk, amelyek csak részben támaszkodnak az állami költségvetésre.

A meglévő épületállomány felújítása kapcsán fokozottan igaz, hogy megbízható adatokra van szükség a szakpolitikai hatások, ezen belül a valós energiahatékonyság és a beltéri környezet nyomon követése érdekében. Egyes olyan országokban, amelyek csak korlátozott mértékben tudják kiaknázni a napenergiában mint megújuló energiaforrásban rejlő lehetőségeket (pl. Észak-Európában), elengedhetetlenek az alternatív intézkedéseket (pl. biomassa) támogató szakpolitikák. Az ütemtervek és mutatók elfogadása szintén megfelelő eszköz az egyedi igények kielégítésére és a végrehajtás figyelemmel kísérésére. A tagállamok számára ajánlott, hogy erősítsék meg és értékeljék az elfogadott intézkedéseket annak érdekében, hogy sikeresen tudják ösztönözni a költséghatékony, mélyreható és a közel nulla energiaigényű épületek szintjének elérését célzó felújításokat.

#### 5. AZ AJÁNLÁSOK ÖSSZEFOGLALÁSA

- (1) A közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó alapelvek alkotják a hatályos irányelv egyik pillérét, és a tervek szerint 2020-tól ezek válnak az új épületekre vonatkozó normává. A tagállamok számára ajánlott, hogy fokozzák erőfeszítéseiket, és teljeskörűen hajtsák végre és érvényesítsék az irányelv rendelkezéseit annak biztosítása érdekében, hogy az irányelvben kitűzött határidőkre valamennyi új épület közel nulla energiaigényű épület legyen.
- (2) A tagállamok számára ajánlott, hogy kellően szigorúan, legalább a minimumkövetelmények várható költségoptimuma szintjén állapítsák meg a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó nemzeti meghatározásokat, és integrált tervezési koncepció keretében megújuló energiaforrásokból fedezzék a közel nulla energiaigényű épületek alacsony energiaigényeit. Az ajánlott referenciaértékeket a 4.1. szakasz ismerteti. Az európai épületállomány beltéri levegőminősége, kényelme és higiénés körülményei romlásának elkerülése érdekében megfelelő beltéri környezetet kell biztosítani.
- (3) Miközben biztosítják, hogy 2020 végére az új épületek közel nulla energiaigényű épületek legyenek, a tagállamoknak a lehető leghamarabb fel kell mérniük, hogy szükség van-e a jelenlegi gyakorlatok kiigazítására. Ajánlott továbbá, hogy a tagállamok határozzák meg a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok teljesülésének nyomon követésére alkalmazandó mechanizmust, és vegyék fontolóra annak lehetőségét, hogy differenciált szankciókat vezessenek be az új épületek kapcsán a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó határidők lejártát követően.
- (4) A közel nulla energiaigényű épületek számának növelését célzó szakpolitikáknak és intézkedéseknek egyértelműbben tisztázniuk kell, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a közel nulla energiaigényű épületekkel kapcsolatos célkitűzések eléréséhez. Javasolt, hogy legyen szorosabb kapcsolat a szakpolitikák, az intézkedések és a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó célok között. Az ezekkel kapcsolatos információk közzétételének megkönnyítése érdekében a Bizottság a tagállamok rendelkezésére bocsátott egy nem kötelezően alkalmazandó sablont, amelynek használata azért ajánlott, mert megkönnyíti a tervek összehasonlítását és elemzését.

<sup>(34)</sup> A tagállamok által kitöltendő sablonok a következő honlapon érhetők el: <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings/nearly-zero-energy-buildings>

<sup>(35)</sup> Az EU a Horizont 2020 program, különösen az energiahatékony épületekre vonatkozó köz-magán társulás keretében támogatja a technológiai fejlesztést – [https://ec.europa.eu/research/industrial\\_technologies/energy-efficient-buildings\\_en.html](https://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/energy-efficient-buildings_en.html)

<sup>(36)</sup> Lásd a 22. lábjegyzetet.

- (5) A Bizottság azt ajánlja, hogy a tagállamok gyorsítsák fel a kifejezetten a meglévő épületállománynak a közel nulla energiaigényű épületek szintjén történő felújítását támogató szakpolitikák kidolgozását. A tagállamoknak a szakpolitikai eszközöket harmonikusan kombinálva olyan szakpolitikai csomagokat kell kidolgozniuk, amelyek biztosítják a szükséges hosszú távú stabilitást a hatékony épületekbe, ezen belül mélyreható és a közel nulla energiaigényű épületek szintjének elérését célzó felújításokba beruházó befektetők számára. Az egyedi igények kielégítéséhez és az épületállomány felújításának nyomon követéséhez ajánlott megbízható adatgyűjtést végezni a szakpolitikai hatások nyomon követése érdekében.
-